

Týždeň od 16. do 22. apríla

BOJTE SA BOHA A VZDAJTE MU SLÁVU

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Zjavenie 14; 1Moj 22,12; Kaz 12,13, 14; Kol 3,1, 2; Heb 12,1, 2; 1Kor 3,16, 17

ÚVODNÝ TEXT

„V tomto je trpezlivosť svätých, ktorí zachovávajú Božie prikázania a vieru Ježiša.“ (Zj 14,12)

Dánsky filozof a spisovateľ Søren Kierkegaard vyrozprával podobenstvo o čase konca. V zákulisí veľkého divadla vypukne požiar. Klaun, ktorý vystupuje v predstavení, vyjde varovať divákov: *Utečte, budova je v plameňoch!* Publikum má pocit, že ide len o podarený vtíp, súčasť predstavenia. Preto na klaunovu výzvu reaguje smiechom a potleskom. Ten opakovane kričí: *Utečte! Bežte preč!* Ale čím dôraznejšie kričí, tým väčší potlesk zaznieva. Kierkegaard bol presvedčený, že takto nejako sa bude odohrávať koniec sveta – a to navyše za všeobecného potlesku chytrákov, ktorí sú presvedčení, že ide o vtíp.

Koniec sveta a udalosti, ktoré mu budú predchádzať, nie sú, ako vieme, v žiadnom prípade vtipnou záležitosťou. Svet čelí najväčšej kríze od potopy. Samotný Peter použil príbeh o potope ako symbol konca a svojich adresátov varoval, že tak ako starý svet zahynul vodou, na konci časov „sa nebesia s rachotom pominú, živly sa rozplynú v ohni a zem i jej diela budú súdené“ (2Pet 3,10). Keďže sme boli varovaní pred tým, čo príde, musíme byť na to pripravení aj my.

OSNOVA LEKCIE

Hlavnou témou tejto lekcie sú prvé slová výzvy prvého anjela: „Bojte sa Boha a vzdajte mu česť!“ Zameriame sa na to, čo v biblickom kontexte znamená „báť sa“ Boha, a ako vyzerá život na Jeho slávu.

- Zj 14,7: „Bojte sa Boha!“
- Zj 14,7: „Bojte sa Boha“ – výzva dať Boha na prvé miesto (nedeľa a utorok)
- Zj 14,7; 5Moj 6,1.2: „Bojte sa Boha“ – výzva poslúchať Boha (pondelok)
- Zj 14,7; Rim 12,1.2: „Vzdajte mu česť!“ (streda)
- Heb 4,14–16 a Heb 7,25: Život v bázni a na oslavu Boha (štvrtok)

BOJTE SA BOHA

Volal mohutným hlasom: „Bojte sa Boha a vzdajte mu slávu, lebo prišla hodina jeho súdu. Kľaňte sa tomu, ktorý stvoril nebo i zem, more i pramene vôd.“ (Zj 14,7)

Cieľom knihy Zjavenie pre našu generáciu je pomôcť ľuďom pripraviť sa na Ježišov skorý návrat a zjednotiť sa s Ním pri odovzdávaní Jeho posolstva pre čas konca svetu. Zjavenie odhaľuje plány Boha a plány satana. Predstavuje poslednú Božiu výzvu, Jeho naliehavé, večné, univerzálne posolstvo pre celé ľudstvo.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Uvažuj o naliehavej výzve apoštola Jána, týkajúcej sa konca času v Zjavení 14,7. (Pozri tiež 1Moj 22,12; Ž 89,7; Prísľ 2,5; Kaz 12,13, 14 a Ef 5,21.) Aké konkrétne pokyny zaznievajú v tomto texte?

Grécke sloveso vyjadrujúce prežívanie „strachu“ v Zjavení 14,7 je *phobeó*. Používa sa tu nie v zmysle strachu z Boha, ale v zmysle úcty, bázne a rešpektu. Vyjadruje myšlienku absolútnej vernosti Bohu a úplného odovzdania sa Jeho vôli. Je to postoj mysle, ktorý je zameraný na Boha, nie na vlastné ja. Je to opak Luciferovho postoja vyjadreného u Izaiáša 14,13.14, keď si vo svojom srdci hovorí: „¹³Do nebies vystúpim, až nad Božie hviezdy vyvýšim svoj trón, sídliť chcem na vrchu zhromaždenia, na najkrajnejšom severe. ¹⁴Vystúpim do výšin oblakov, prirovnám sa k Najvyššiemu.“ V protiklade k takémuto uvažovaniu stojí Kristus, ktorý, „hoci mal Božiu podobu ... ponížil sa a stal sa poslušným až na smrť, a to smrť na kríži“ (Fil 2,6.8).

Podstata veľkého sporu sa týka podriadenia sa Bohu. Lucifer bol sebecký. Odmietal sa podriaďovať akejkoľvek autorite okrem svojej vlastnej. Namiesto toho, aby sa Lucifer podriadil Tomu na tróne, chcel vládnuť z trónu. Zjednodušene povedané, *báť sa Boha* znamená postaviť ho na prvé miesto v našom myslení. Znamená to zriecť sa sebeckta a pýchy. Znamená to žiť život úplne pre Neho.

Ide o veľmi dôležitú skutočnosť, ktorú podčiarkuje to, že ide o prvé slová zaznievajúce z úst prvého z troch anjelov.

Musíme byť preto v strehu.

- **Aká je tvoja skúsenosť s bázňou pred Bohom? Ako by si niekomu pozitívnym spôsobom vysvetlil, prečo je dôležitá a prínosná „báť sa Boha“?**

APLIKÁCIA

BÁŤ SA BOHA A POSLÚCHAŤ HO

¹Toto sú prikázania, ustanovenia a právne predpisy, ktoré mi Hospodin, váš Boh, prikázal vás učiť, aby ste ich dodržiavali v krajine, do ktorej prichádzate a ktorú máte obsadiť, ²aby si sa bál Hospodina, svojho Boha, a zachovával všetky ustanovenia a príkazy, ktoré ti dávam – ty, tvoj syn i vnuk –, po všetky dni svojho života, aby si dlho žil. (5Moj 6,1.2)

⁷³Tvoje ruky ma utvorili a upevnili, pomôž mi pochopiť a naučiť sa tvoje príkazy. ⁷⁴Tí, čo sa ťa boja, ma uvidia a potešia sa, pretože čakám na tvoje slovo. (Ž 119,73.74)

¹³Slovo na záver všetkého, čo si počul: Boha sa boj a jeho prikázania zachovávaj, lebo toto je povinnosť každého človeka! ¹⁴Boh predvolá na súd každý čin, všetko, čo je skryté, či je to dobré, alebo zlé. (Kaz 12,13.14)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Čo ďalšie nás Biblia učí o podstate toho, čo znamená „báť sa Boha“?

Čo je podľa uvedených textov výsledkom výzvy „bojte sa Boha“?

5Moj 6,1.2

Ž 119,73.74

Kaz 12,13.14

Tieto pasáže odhaľujú prepojenie medzi bázňou pred Hospodinom a dodržiavaním Jeho prikázaní. Báť sa Boha je postojom zbožnej úcty, ktorý nás vedie k poslušnosti. Naliehavá výzva nebies zaznieva pre tých, ktorí sú spasení milosťou, aby boli poslušní Božím príkazom (Ef 2,8–10). Milosť nás neoslobodzuje od poslušania Božích prikázaní. Evanjelium nás oslobodzuje od odsúdenia zákonom, nie od našej zodpovednosti riadiť sa ním a žiť podľa neho.

Milosť nás nielen oslobodzuje od viny z minulosti, ale dáva nám aj silu žiť zbožne a poslušne v prítomnosti. Apoštol Pavol hovorí: „dostali [sme] milosť apoštolského poslania, aby sme pre jeho meno privádzali k poslušnosti viery všetky národy“ (Rim 1,5).

Niektorí ľudia majú zvláštnu predstavu, že spasenie z milosti nejakým spôsobom neguje Boží zákon alebo minimalizuje potrebu poslušnosti. Sú presvedčení, že akékoľvek reči o poslušnosti sú zákonníctvom. Hovoria: *Chcem len Ježiša*. Na mieste je však otázka: *Akého Ježiša chcú?* Ježiša, ktorého sme si sami vytvorili, alebo Ježiša z Písma? Kristus Písma nás nikdy nevedie k tomu, aby sme zľahčovali Jeho zákon, ktorý je vyjadrením Jeho charakteru. Kristus Písma nás nikdy nevedie k tomu, aby sme umenšovali doktríny Biblie, ktoré jasnejšie odhaľujú, kým On je a aký je Jeho plán pre tento svet. Kristus Písma nás nikdy nevedie k tomu, aby sme jeho učenie zredukovali na zbožné frázy, na ktorých vlastne nezáleží. Kristus je stelesnením celej pravdy. Ježiš je Pravda. On je pravda, ktorá bola na tejto zemi.

Záverečné výzvy Zjavenia nás nabádajú, aby sme prostredníctvom viery v Ježiša prijali plnosť všetkého, čo ponúka. Vyzýva nás, aby sme sa „báli Boha“, čo sa prejavuje vierou v Jeho vykupiteľskú moc, ktorá nás zmocňuje žiť zbožne a poslušne.

APLIKÁCIA

- Ježiš povedal: „Nebojte sa tých, čo zabijajú telo, ale dušu nemôžu zabiť. Bojte sa skôr toho, kto môže aj dušu, aj telo zahubiť v pekle.“ (Mat 10,28) Ako ti tieto slová pomáhajú pochopiť, čo znamená *báť sa Boha*?

ŽIŤ ŽIVOT ZAMERANÝ NA BOHA

Hľadajte však najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko sa vám pridá. (Mat 6,33)

¹Ak ste teda boli spolu s Kristom vzkriesení, hľadajte to, čo je hore, kde Kristus sedí po pravici Boha. ²Myslite na to, čo je hore, nie na to, čo je na zemi. (Kol 3,1.2)

¹Preto aj my, obklopení takým veľkým zástupom svedkov, odhodme všetku príťaž a hriech, čo nás opantáva a vytrvajme v behu, ktorý máme pred sebou. ²Upierajme zrak na Ježiša, pôvodcu a završovateľa našej viery. Miesto radosti, ktorá sa mu ponúkala, pretrpel muky na kríži, pohrdol potupou a teraz sedí po pravici Božieho trónu. (Heb 12,1.2)

V dobe konzumu, keď sa svetské hodnoty stali stredobodom záujmu ľudí, nás nebesia vyzývajú, aby sme sa odvrátili od tyranie sebeckosti a otroctva nafúknutej dôležitosti a postavili Boha do stredu nášho života. Pre niektorých sa celý svet točí len okolo majetku a peňazí. Iných láka rozkoš alebo moc. Ďalší sa sústreďujú na šport, hudbu alebo zábavu. Posolstvo Zjavenia je jasnou výzvou, aby sme sa Boha báli, rešpektovali Ho a uctievali ako skutočný stred života.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Čo tieto pasáže hovoria o tom, že Boh je skutočným centrom nášho života?

Mat 6,33

Kol 3,1.2

Heb 12,1.2

Ústredným problémom záverečného pozemského konfliktu je boj o myseľ človeka. Ide o ozajstnú vernosť a podriadenie sa Božej vôli a moci.

Posledný boj vo veľkom spore medzi dobrom a zlom sa odohráva o to, čo bude ovládať naše myšlienky. Apoštol Pavol nás napomína: „Nech je také zmýšľanie vo vás, aké bolo aj v Kristu Ježišovi“ (Fil 2,5; Roh). Mysleť je pevnosťou našej existencie. Je to prameň našich činov. Slovo „nech“ v tomto kontexte poukazuje na to, že si máme sami vybrať, čo bude ovládať náš život. Hovorí o dobrovoľnom rozhodnutí, čine vôle. Voľba mať Kristovu myseľ je voľbou, ktorá Ježišovi umožňuje, aby formoval naše myslenie tým, že našu myseľ naplní hodnotami večnosti. Naše činy odhaľujú, na čo sa zameriava naše uvažovanie. *Báť sa Boha* znamená postaviť ho v našom živote na najdôležitejšie miesto.

Keď sa sústredíme na to, že máme ovládať svoje myšlienky, môže (ale nemusí) sa nám dariť sústrediť sa na to, čo je správne. Problém je často v tom, že ak sa vedome nesnažíme správne zamerať svoje uvažovanie a našu myseľ naplní to, čo je „na zemi“, naše hriešne uvažovanie bude prirodzene inklinovať k hodnotám, ktoré uznáva tento svet. Preto sa musíme, ako povedal Pavol, vedome a zámerne rozhodnúť, využívajúc posvätný dar slobodnej vôle, myslieť na to, „čo je hore“.

- „Napokon, bratia, upriamte svoju myseľ na všetko, čo je pravdivé, čestné, spravodlivé, čisté, láskyhodné a úctyhodné, to, čo je cnostné a chvályhodné.“ (Fil 4,8) Ako sa môžeš naučiť konať podľa Pavlovej výzvy?

APLIKÁCIA

VZDÁVAJME SLÁVU BOHU

¹Povzbudzujem vás teda, bratia, pre Božie milosrdenstvo, aby ste odovzdávali svoje telá ako živú, svätú, Bohu príjemnú obeť, ako vašu rozumnú službu Bohu. ²A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením zmysľania, aby ste vedeli rozoznať, čo je Božia vôľa, čo je dobré, čo mu je príjemné, čo je dokonalé. (Rim 12,1,2)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Pri štúdiu použitia slovného spojenia „vzdať slávu Bohu“ (Zj 14,7) v Starej zmluve zistíme zaujímavú skutočnosť. Toto slovné spojenie sa pomerne často objavuje v kontexte Božieho súdu (Joz 7,19; 1Sam 6,5; Jer 13,15.16; Mal 2,2). Je to teda rovnaké ako v posolstve prvého anjela (Zj 14,7). Túto myšlienku vidíme aj v Zj 19,1.2: „Haleluja! Spása, sláva a moc nášmu Bohu, lebo jeho súdy sú pravdivé a spravodlivé.“

Preštuduj si nasledujúce texty. Čo hovoria o spôsobe, akými môžeme oslavovať Boha?

1Kor 3,16.17

1Kor 6,19.20

1Kor 10,31

Podľa apoštola Pavla sú naše telá svätyňou, príbytkom Ducha Božieho, chrámom posväteným Božou prítomnosťou. Písmo nám dáva jasnú výzvu oslavovať Boha v každom aspekte nášho života. Keď je Boh stredobodom nášho života, našou jedinou túžbou je vzdať Mu slávu, či už vzťahmi s druhými ľuďmi, svojím konaním a vystupovaním, alebo aj oblečením či stravou. Bohu vzdávame slávu, keď svetu odhalujeme charakter Božej lásky prostredníctvom nášho záväzku konať Jeho vôľu. Táto skutočnosť nadobúda dôležitý rozmer vo svetle súdu na konci sveta.

Prečítaj si Rim 12,1.2. Akú výzvu adresuje Pavol veriacim? Ako to súvisí s našimi každodennými rozhodnutiami?

Novozmluvné grécke slovo pre „telá“ v tejto pasáži je *somata*, čo by sme mali chápať ako súhrn toho, kým sme – telo, myseľ a emócie. Phillipsov preklad Biblie prekladá výraz „rozumná služba“ ako „akt inteligentného uctievania“. Inými slovami, keď sa úplne zaviažeme „báť sa Boha“ a „oslavovať Ho“ vo všetkom, čo robíme, pričom Mu dávame svoju myseľ, telo a emócie, je to akt múdreho, premysleného a rozumného uctievania. A okrem toho, vo svetle Božieho súdu je naozaj rozumné dbať na poslušnosť Bohu.

APLIKÁCIA

- **Darí sa ti uctievať Boha celým životom? Čo je pre teba ťažšie? Uctievať Boha tým, čo konáš, alebo tým, čo vyznávaš? Ako by to malo byť?**

TÍ, ČO ZVÍŤAZILI

¹⁴Kedže máme vznešeného veľkňaza, ktorý prenikol nebesia, Ježiša, Božieho Syna, držíme sa vyznania. ¹⁵Ved' nemáme veľkňaza, ktorý by s nami nemohol súcítiť v našich slabostiach, ale veľkňaza, ktorý vo všetkom prešiel skúškami podobne ako my, avšak bez hriechu. ¹⁶Pristúpme teda s dôverou k trónu milosti, aby sme dosiahli milosrdenstvo a našli milosť a pomoc v pravý čas. (Heb 4,14–16)

A preto môže aj dokonale spasíť tých, čo prostredníctvom neho prichádzajú k Bohu, lebo žije neustále, aby sa za nich prihovárал. (Heb 7,25)

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

„Tu sú tí, ktorí zachovávajú prikázania Božie a vieru Ježišovu.“ (Zj 14,12) Toto je zobrazenie verného Božieho ľudu v posledných dňoch. Avšak jediný spôsob, ako môže niekto žiť podľa Božích prikázaní – vtedy alebo teraz – je prostredníctvom Ježišovej viery. Všimnime si, že náš text nehovorí „vierou v Ježiša“, hoci to je mimoriadne dôležité. Výraz „Ježišova viera“ vyjadruje niečo viac. Je to kvalita viery, ktorá Kristovi umožnila zvíťaziť nad satanovými najzúrivejšími pokúšeniami. Viera je dar, ktorý dostáva každý veriaci. Keď uplatňujeme vieru, ktorú nám do srdca vkladá Svätý Duch, táto viera rastie. Víťazíme nie silou vlastnej vôle, ale mocou živého Krista, ktorý v nás pôsobí. Zvíťazíme nie preto, kým sme, ale preto, kým je On.

Môžeme zvíťaziť, pretože On zvíťazil. Môžeme žiť víťazným životom, pretože On je Víťaz nad smrťou a nad hriechom. Môžeme zvíťaziť nad pokušením, pretože On zvíťazil nad pokušením.

Uvažuj o textoch Heb 4,14–16 a Heb 7,25. Čo podľa týchto veršov znamená „báť sa Boha“ a „vzdávať mu slávu“? Ako by sa dal takýto život charakterizovať?

Ježiš, Boží Syn, prekonal úskoky diabla. Čelil pokušeniam s dôverou v Božie zaslúbenia, s odovzdaním svojej vôle do vôle Otca a v závislosti od Otcovej moci. Ak Mu dôverujeme, ak hľadáme na Neho a ak v Neho veríme, môžeme zvíťaziť aj my. Ježiš je naše všetko vo všetkom a poslanstvo troch anjelov je práve o ňom. Posolstvom Zjavenia je víťazstvo, nie porážka. Hovorí o ľuďoch, ktorí Jeho milosťou a Jeho mocou víťazili.

Slovo „zvíťaziť“ sa v rôznych formách nachádza v knihe Zjavenie jedenásťkrát. Vo videní siedmich cirkví, predstavujúcich kresťanskú cirkev od prvého storočia až po súčasnosť, sú v každej generácii veriaci, ktorí, ako hovorí Ján, „zvíťazili“. V čase konca ten, kto „zvíťazí“, zdedí všetko (Zj 21,7). Toto nie je zákonníctvo. Je to víťazstvo prostredníctvom Ježiša Krista, ktorého dokonalý život v dokonalej spravodlivosti – a jedine to – dáva veriacim zaslúbenie večného života. Je to viera v činy. Je to premieňajúca, život meniacia, zázračná milosť v živote veriaceho.

- **Nad čím by si chcel vo svojom živote zvíťaziť? Ako môžeme premeniť svoje túžby na činy? Aké praktické kroky môžeš urobiť, aby si patril medzi tých, čo „zvíťazia“?**

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

Zamyslime sa nad úžasnými Pavlovými slovami vo verši Heb 7,25. Pavol hovorí o Ježišovi ako o našom veľkňazovi, ktorý „môže aj dokonale spasit' tých, čo prostredníctvom neho prichádzajú k Bohu“. *Dokonale spasit'*. Grécke slovo pre „dokonale“ znamená „úplne, kompletne, dokonale“. Je to Ježiš, ktorý nás zachraňuje; našou úlohou je odovzdať sa Mu a obhajovať Jeho víťazstvo za nás. V otázke spasenia musíme dôverovať práve Jemu, nie sebe a vlastným schopnostiam.

„Silu výrazu *bojite sa Boha* v Zjavení môžeme vnímať ako poslednú Božiu výzvu ľudstvu, aby si Ho zvolilo za svojho slávneho a majestátneho Boha, ... ktorý zvíťazí nad silami zla, ktoré sú namierené proti Nemu a Jeho plánu s ľuďmi (Zj 14,9–11). Tento strach sa neprejavuje, aspoň nie zatiaľ (porovnaj Zj 6,14–17), v hrôze a chvení, ale v radosnom a láskyplnom podriadení sa Božiemu zákonu a Jeho výlučnému uctievaniu. Žiadna iná moc by nemala byť uznaná ako hodná takejto oddanosti a lojality. V skutočnosti neexistujú žiadne iné možnosti, pretože to, čo sa ukazuje na horizonte kozmického konfliktu, sú činy démonických síl, ktoré sú určené na zánik (Zj 16,13.14; 17,14; 20,11–15). Bázeň pred Hospodinom je preto pozitívnym božským pozvaním... postaviť sa na Božiu stranu v kozmickom konflikte, aby sme sa postavili pred Jeho najslávnejšiu prítomnosť, naplnení radosťou z večného spoločenstva s Ním (Zj 21,3–4; 22,3–5).“ (Ángel Manuel Rodríguez, *„Uzavretie kozmického konfliktu: Úloha posolstva troch anjelov“*, s. 27.)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Premýšľajte o neuveriteľnej moci Boha, Toho, ktorý stvoril a udržiava celý vesmír. Vôbec nedokážeme pochopiť myšlienku nekonečného vesmíru; ako by sme potom mohli začať chápať jeho Stvoriteľa? Zamyslite sa nad tým, o kolko väčší, rozsiahlejší a mocnejší je oproti nám. A tento Boh nás jedného dňa bude súdiť? Ako nám tieto skutočnosti pomáhajú porozumieť myšlienke „báť sa Boha“ a čo to znamená?
2. Ako sa môžeme vyhnúť zákonníctvu, keď hovoríme o biblických konceptoch svätosti a víťazstva? Prečo musíme vždy pamätať na to, že to bolo Kristovo víťazstvo pre nás na kríži, ktoré jediné zostáva základom našej nádeje na spásu, bez ohľadu na naše víťazstvá (alebo často aj zlyhania) tu a teraz?
3. Prečo aj napriek všetkým prísľubom víťazstva nad hriechom často zlyhávame a nežijeme podľa štandardu spravodlivosti, ktorý pre nás vytvoril sám Ježiš a ktorý nám sľubuje, že by mohol byť aj náš? Aké chyby robíme, keď nedovolíme Bohu, aby v nás vykonal dielo, ktoré zaslúbil?